

Време е да се признае ролята на депозитните системи (ДС) за постигане на кръгова икономика при опаковките за напитки в Европейския Съюз (ЕС)

Natural Mineral Waters Europe (NMWE), UNESDA Soft Drinks Europe и Zero Waste Europe призовават ЕС да улесни прехода на индустрията за напитки към кръгова икономика, като разработи правна рамка за създаване на нови ефективни депозитни системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки за напитки.

Брюксел, 6 октомври 2021 г.

[Европейската Асоциация за натурални минерални води \(NMWE\)](#), [Европейската Асоциация за безалкохолни напитки \(UNESDA\)](#) и [Европейската Асоциация за нулеви отпадъци \(ZWE\)](#) призовават ЕС да признае ролята на депозитните системи¹ (ДС) и да подкрепи установяването на минимални изисквания за нови ДС при преразглеждането на Директивата на ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки. Те също така потвърждават пълния си ангажимент да си сътрудничат с политиките и местните заинтересовани страни при прилагането на ефективни схеми за събиране на отпадъци в ЕС.

Ускоряването на прехода към кръгова икономика, както е посочено в [Плана за действие на ЕС за кръгова икономика](#), е колективна цел и ДС са част от решението, което ще допринесе за нея и ще постигне целта до 2030 г. всички опаковки да могат да се използват повторно и да се рециклират. Освен това Директивата на ЕС за пластмасите за еднократна употреба налага 90% събираемост на пластмасовите бутилки за напитки до 2029 г. и минимум 25% рециклирана пластмаса в ПЕТ бутилките от 2025 г. (30% от 2030 г. във всички бутилки за напитки).

"Предвид настоящите резултати в събирането на отпадъци в ЕС, много държави членки на ЕС вероятно няма да постигнат европейските цели за събиране на отпадъци. Ето защо ние подкрепяме добре разработените ДС като един от най-ефективните варианти за постигане на целите за събиране и рециклирано съдържание, определени в Директивата на ЕС за пластмасите за еднократна употреба, но също така и като възможност за създаване на система за рециклиране със затворен цикъл, гарантираща връщането на материала и рециклирането му в нови опаковки за напитки", казва Николас Ходак, генерален директор на UNESDA.

"ДС не само осигуряват високи нива на събираемост на опаковките за напитки в страните, в които са въведени, но също така имат предимството да осигуряват висококачествен рециклиран материал за хранителни цели в един чист поток. Те могат да допринесат и за постигане на целите на ЕС в областта на климата, например чрез намаляване на необходимостта от първични материали благодарение на затворения цикъл на рециклиране. Въпреки отличните им резултати обаче законодателството на ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки понастоящем не разглежда по никакъв начин ДС, нито пък осигурява затворен цикъл на рециклиране на материали, подходящи за храни", продължава Патрисия Фоселар, генерален секретар на NMWE.

Европейската комисия може да изиграе решаваща роля за запълването на този пропуск, като разработи минимални изисквания, които да подпомогнат държавите членки на ЕС да осигурят стабилна рамка за създаването на ефективни нови ДС. "Такива минимални изисквания следва да се основават на тези за схемите за разширена отговорност на производителя, заложи в Рамковата директива за отпадъците. Създаването на тези насоки на равнище ЕС би могло да помогне да се гарантира, че инфраструктурата на ДС в държавите членки по възможност от самото начало включва и опаковки за многократно пълнене в съответствие с целите на ЕС за предотвратяване на образуването на отпадъци от опаковки и повторната им употреба. Убедени сме, че с бързото приемане на тези минимални изисквания ще можем да се придвижим по-бързо към постигане на целите както на кръговата икономика, така и на климата", казва Жоан Марк Симон, директор на Zero Waste Europe.

NMWE, UNESDA Soft Drinks Europe и Zero Waste Europe смятат, че всяка нова депозитна система трябва да бъде създадена в съответствие с някои основни принципи по отношение на географския и материалния обхват, управлението, удобството и стимулирането на потребителите, както и достъпа на производителите до рециклирани материали.

-ENDS-

Бележка към редакторите

1 Депозитната система е схема за събиране на отпадъци, при която потребителите плащат малка сума пари (депозит) за своите опаковки в момента на покупката и получават обратно сумата при връщането на празните опаковки в определени пунктове за събиране.

Приложение - Основни принципи за създаване на нови ефективни депозитни системи за опаковки за напитки

Обхват на материала:

- ДС трябва да включва съответните видове и размери опаковки за напитки (до три литра).
- Новите ДС трябва да са пригодени към опаковки за многократно пълнене, когато това е възможно от самото начало.

Ставки за връщане:

- ДС трябва да бъдат проектирани така, че да постигат поне 90% степен на връщане за всеки опаковъчен материал.

Управление:

- ДС следва да бъдат създадени и управлявани от задължената индустрия в структура с нестопанска цел като централна организация за управление на депозити (ЦОУД) и да подлежат на прозрачна система за отчитане и проверка.
- Търговците на дребно играят решаваща роля в процеса на обратно приемане на празни опаковки и поради това трябва да се присъединят към управлението на ЦОУД, за да се гарантира оптимизирано прилагане и управление на ДС.
- Следва да се разработи вътрешно законодателство, което ясно да очертае елементи като задълженията на производителите, задълженията на търговците на дребно за обратно приемане, правомощията на ЦОУД, както и да се приемат правителствени мерки за намаляване на измамите.

Дизайн на системата:

- Системата за ДС следва да бъде създадена, като един от основните принципи е ефективността на разходите.
- Приходите, като например неизплатените депозити, трябва да останат в системата, за да покрият разходите по създаването и функционирането ѝ.
- Разходите и приходите следва да се разпределят обратно към конкретните материали, като се избягва кръстосаното субсидиране на материалите.
- В разходите за системата следва да се включат кампаниите за обучение и повишаване на осведомеността на потребителите.
- ЦОУД на всяка държава определя променливите нива на депозит, като взема предвид местния контекст и стимулира културата на "връщане".
- Всички участници в системата трябва да си сътрудничат за най-оптималното и рентабилно изпълнение и да получават справедлива компенсация за нетните разходи, свързани с логистиката на системата.

Точки за обратно изкупуване:

- Системата за обратно изкупуване, както в магазина, така и извън дома, трябва да бъде удобна за потребителите, да бъде ефективна и ефикасна, включително да се проучат възможностите за цифрови технологии, когато е уместно.
- Търговците на дребно следва да бъдат задължени да приемат обратно всички опаковъчни материали с депозит на пазара, при евентуални ограничения на пространството за малките оператори.
- Когато се използват автомати за обратна продажба или друга технология за обратна продажба на ДС, ЦОУД трябва да определи и спазва минимални технически изисквания.

Достъп до рециклирани материали:

- Производителите на напитки, като задължени индустриални предприятия, следва да получат справедлив и законен достъп до рециклирани материали, които се улавят от ДС, включително чрез "приоритетен достъп" или "право на първи отказ" за рециклирано съдържание с качество подходящо за храни.

Контакти за пресата

За допълнителна информация, моля, свържете се с:

Анна Меусбургер, *старши мениджър комуникации, Natural Mineral Waters Europe (NMWE)*

Т: +32 (0)493 18 32 97

anna.meusburger@nmwe.org

Инес Ребело, *мениджър комуникации, UNESDA Soft Drinks Europe*

М: +32 477 860 901

irebelo@unesda.eu

Лариса Копело, *експерт по потребление и производство, Zero Waste Europe*

М: +32 472 56 53 98

larissa@zerowasteurope.eu

За Natural Mineral Waters Europe (NMWE)

Natural Mineral Waters Europe представлява почти 550 производители на натурални минерални и изворни води в Европа, повечето от които са малки и средни предприятия. NMWE е посветена на популяризирането на уникалните качества на натуралните минерални и изворни води, както и на устойчивото използване на водните ресурси и кръговата икономика. www.naturalmineralwaterseurope.org

За UNESDA Soft Drinks Europe

Създадена през 1958 г., UNESDA Soft Drinks Europe е базирана в Брюксел асоциация, която представлява европейската индустрия за безалкохолни напитки. В нея членуват както компании, така и национални асоциации от цяла Европа, произвеждащи напитки, включително негазирани напитки, нектари, газирани напитки, сокове на прах, студени чайове, студени кафета, сиропи, енергийни и спортни напитки. www.unesda.eu

За Zero Waste Europe

Zero Waste Europe (ZWE) е европейската мрежа от общности, организации, местни лидери, експерти и инициатори на промяната, които работят за премахване на отпадъците в нашето общество. Тя се застъпва за устойчиви системи и за промяна на нашите отношения с ресурсите, за да се ускори справедливият преход към нулеви отпадъци в полза на хората и планетата. Създадена през 2014 г., мрежата ZWE вече включва 32 членове от 28 европейски държави и работи по теми от цялата верига. www.zerowasteurope.eu